

Short Dark Triad

En begreppsvalidering av svensk översättning med
femfaktormodellens IPIP-120 och Swedish universities Scales
of Personality

Jimmie Eklund

Niclas Hultman

Psykologi 61- 90 hp, Uppsatsarbete 15 hp
Institutionen för individ och samhälle/Högskolan Väst
Höstterminen 2015
Handledare: Anna M. Dåderman
Examinator: Gunne Grankvist

Short Dark Triad: En begreppsvalidering av svensk översättning med femfaktormodellens IPIP-120 och Swedish universities Scales of Personality

Dark triad är en kombination av mörka personlighetsdrag som består av subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism (Paulhus & Williams, 2002). Jones och Paulhus (2013), utvecklade Short Dark Triad (SD3), ett test som mäter dark triads personlighetsdrag. Den föreliggande studiens syfte var att validera en svensk version av SD3. Respondenterna svarade på nio enkäter som ingick i ett forskningsprojekt varav tre användes till denna studie. Respondenterna ($N = 103$) var mellan 19 och 64 år, och alla var aktiva i arbetslivet. Konvergent validering gjordes genom korrelationsanalyser som kontrollerade sambanden mellan de delar, i beprövade instrument, som mäter personlighetsdrag relaterade till begreppen subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism. Sambandsanalyserna gjordes mellan SD3 och IPIP-120 som mäter femfaktormodellens dimensioner, samt Swedish universities Scales of Personality (SSP) som grundar sig på biologiska markörer för olika psykiatriska tillstånd. Resultaten gick i huvudsak i linje med tidigare forskning (Furnham, Richards, Rangel, & Jones, 2014) med avseende på sambanden mellan femfaktormodellens dimensioner och SD3. En gemensam kärna i de tre personlighetsdragen i dark triad var ovänlighet, och ett viktigt resultat var de signifikanta negativa sambanden med femfaktordimensionen vänlighet. Den Svenska versionen av SD3 anses validerad.

Nyckelord: Short Dark Triad (SD3), Swedish universities Scales of Personality (SSP), femfaktormodellen (IPIP-120), validering, reliabilitet, psykopati, narcissism, machiavellism

Validation of the Swedish translation of the Short Dark Triad with the Five factor model IPIP-120 and Swedish universities' Scales of Personality

Dark triad is a group of three dark personality scales consisting of subclinical psychopathy, subclinical narcissism and Machiavellianism (Paulhus & Williams, 2002). The Short Dark Triad (SD3), is the measuring tool and was developed by Jones and Paulhus (2013). The purpose of this thesis was to validate a Swedish translation of the SD3. This was done within an existing research project and included 103 respondents, aged 19-64 years, all being employed. They were assigned to respond to nine different surveys, three of them measuring psychopathy, narcissism and Machiavellianism-related scales. Convergent validation was done by correlation analysis with IPIP-120, measuring the personality of five factor model and Swedish universities Scales of Personality (SSP), measuring personality traits based on biological markers, and how well they measure the SD3. Our results generally confirm earlier research on studies between five factor models personality scales and SD3 (Furnham, Richards, Rangel, & Jones, 2014). One result of particular importance was the negative correlation with the Agreeableness Scale since it is a core for the dark triad personalities. Furthermore, our results followed the expected patterns in the correlations between dark triad personalities and the five factor model. The result of our thesis concludes that the Swedish translation of the PSKE SD3 test is to be considered valid.

Keywords: Short Dark Triad (SD3), Swedish universities Scales of Personality (SSP), five factor model (IPIP-120), validity, reliability, psychopathy, narcissism, Machiavellianism

Vi har under uppsatsens gång haft roligt och stundvis kämpat med att få ihop allt. Efter många kaffekoppar, clementiner och chokladbitar har vi nu kommit fram till vår färdiga uppsats. Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare professor Anna M. Dåderman som gett oss inspiration, värdefulla tips och tydlig feedback genom hela uppsatsprocessen. Ett andra tack går till Petri Kajonius som gav oss värdefulla tips på tidigare forskning inom uppsatsområde och bibliotekarie Astrid Olsson som hjälpt oss att hitta rätt material. Slutligen vill Jimmie tacka sin familj som tålmodigt stöttat under hösten och vintern. Och Niclas tackar sin familj som stöttat och peppat i såväl uppsatsarbetet som i andra projekt.

Vad gör man med en psykopat? Den frågan ställer sig Elwin i tidskriften *Chef* (2009, maj). Vi ställs inför frågan både i vardagen och i vetenskapliga sammanhang. Elwin påpekar ett behov av en dynamik i organisationen där det i vissa positioner är önskvärt att ha personer som inte är för känslomässiga och kan ta risker. I tidningsartikeln påpekas att dessa personer i början kan uppfattas som charmiga, utåtriktade och drivande, men om dessa personlighetsdrag är för djupa kan organisationen i ett senare skede drabbas negativt. Genom att studera tidigare forskning fann vi att psykopater inte drar sig för att offra andra i dess närhet för att uppnå själviska mål. Detta drag fanns inte bara hos psykopater utan också hos narcissister och machiavellister som alla ingår i den mörka triaden. Dessa tre personlighetsdrag ingår i Paulhus och Williams (2002) teori om de ”mörka” personligheterna, kallad *dark triad*. Dark triad består av subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism. Med ”subklinisk” menas att personer som har höga värden på dessa mörka personlighetsdrag inte blir diagnosticeras för personlighetsstörningarna psykopati respektive narcissism (Egidius, 2015; Raskin & Hall, 1979), då de bara delar vissa fasetter av den kliniska definitionen. Machiavellism är inte en diagnosticerad personlighetsstörning och därför finns ingen klinisk definition av begreppet. För att fånga upp de tre personlighetsdragen i ett och samma mätningstillfälle lanserade Paulhus och Williams (2002) först ett självskattningsinstrument med 41 påståenden. Detta instrument byggde på versioner av redan validerade instrument för psykopati, narcissism och machiavellism.

Efter mer än tio års forskning på dark triad utvecklade Jones och Paulhus (2013) en kortare version av mätinstrumentet som namngavs Short Dark Triad (SD3). SD3 har sammanlagt 27 påståenden jämt fördelade på varje skala som avser mäta: subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism. Den svenska översättningen gjordes 2014 av Magnus Lindén (f.d. R. Larsson) och Anna M. Dåderman. Genom att validera den svenska versionen av SD3 var syftet att se om detta instrument mäter det som avses och kan därför förslås att användas i den fortsatta svenska forskningen, en utmaning som denna uppsats tar sig an.

Teorier om personlighet

Personlighetspsykologin har som mål att förklara hur en individ fungerar i sin helhet. Egidius (2015) definierar termen personlighet som en beskrivning av en individs motiv, tankar, värderingar och reaktionsmönster. Vid en beskrivning av skillnader mellan individer är det styrkeförhållanden i olika personlighetsdrag som lyfts fram och bildar en karaktär.

Dark triad. Klinisk *psykopati* innebär avsaknad av eller låg grad av empati och skuld känslor. En person med höga nivåer av psykopati uppvisar också ett impulsivt, äventyrslystet och risktagande beteende (Hare, 1985). I begreppet av den subkliniska psykopatin har Jones och Paulhus (2011) tagit fasta på sambandet mellan dysfunktionell impulsivitet och psykopati. Dysfunktionell impulsivitet innebär att psykopaten tar direkta och kortsiktiga beslut för att uppnå egna vinningar. Impulsivitet särskiljer subklinisk psykopati och machiavellism i SD3. Vidare mäts subklinisk psykopati genom de fyra följande fasetterna; antisocialt beteende, nyckfull livsstil, kortsiktig manipulation samt hjärtlöshet (Jones & Paulhus, 2013).

Klinisk *narcissism* innebär en störd form av självidentitet, självkontroll, avsaknad av empati och förmåga till närhet. En narcissistisk personlighet utmärks av en egenkärlek och självupptagenhet som leder till en grandios självuppskattning (Egidius, 2015; Jones & Paulhus, 2013). Rauthmann och Kolar (2012) visade i sin undersökning att respondenterna rankade narcissismen som det minst mörka personlighetsdraget av de tre. Vidare förklaras resultatet av att det i den västerländska kulturen finns en statusjakt och att det är en viktig faktor för studiens resultat. En narcissist lever för bekräftelse, ser sig själv som högre stående än andra och vill upprätthålla en god självbild. Jones och Paulhus (2013) identifierar fyra olika fasetter som mäter narcissism på en subklinisk nivå och som används i SD3 testet: grandios självuppfattning, ledarskap, exhibitionism och rättfärdigande, med tyngdpunkten mot det grandiosa. Det som driver narcissisten är en ständig jakt på egoförstärkning vilket leder till ett grandios beteende

och detta huvuddrag skiljer narcissisten från psykopaten och machiavellisten (Jones & Paulhus, 2013).

Machiavellism har aldrig definierats som kliniskt personlighetsyndrom utan detta personlighetsdrag beskrivs som empatilöst och omoraliskt. Personerna använder manipulation, charm, list och ett bedrägligt beteende för att nå makt och inflytande (Christie & Geis, 1970; Egidius, 2015; Rautman & Kolar, 2012). Rautman och Kolars forskning visar på att machiavellisten initialt kan uppfattas som en god ledare med sitt målinriktade och charmfulla sätt. Men det oetiska förhållningssättet skapar ett mindre engagemang hos medarbetarna, menar Den-Hartog och Belschak (2012). Jones och Paulhus (2013) menar att det som skiljer machiavellism från narcissism och psykopati, är det strategiska tänkandet samt förmågan att inte agera impulsivt allt för att behålla ett gott anseende. Jones och Paulhus har i SD3 testet, för att specifikt mäta machiavellism, fokuseras på de tre fasetterna: koalitionsbildning, anseende och planering.

Likheter och skillnader mellan de mörka personlighetsdragen. En gemensam kärna av beteenden finns för de olika mörka personlighetsdragen i dark triad. Personer som har en hög grad av personlighetsdragen i dark triad är själviska, har en känsla av att vara viktiga och därför vara berättigade till egna fördelar framför andra enligt Jones och Paulhus (2013). Vidare skriver de att det som är gemensamt för de olika personligheterna är en hjärtlöshet som uppmuntrar till manipulation för att uppnå själviska mål. I tabell 1 redovisas den mörka personlighetens karaktärsdrag men också de särdrag Jones och Paulhus tagit fasta på. Vidare visar personlighetsdragen psykopati, narcissism och machiavellism teoretiska likheter med varandra. Likheter mellan subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism visas också i Furnham et al. (2014) sammanställning där korrelationskoefficienternas (r) medelvärden från fyra studier mellan skalorna var följande: för psykopati/narcissism .39, psykopati/machiavellism .46, och för narcissism/machiavellism .25.

Tabell 1

Översiktstabell av personlighetsdrag i SD3 testet, dess karaktärsdrag och särdrag

Personlighetsdrag	Karaktärsdrag	Särdrag
Psykopati	Antisocialt beteende, nyckfull livsstil, kortsiktig manipulation, hjärtlöshet	Dysfunktionell impulsivitet
Narcissism	Ledarskap, exhibitionism, rättfärdigande, grandiositet	Egoförstärkande
Machiavellism	Social charm, manipulativ, beräknande, omoralisk	Strategisk

Not. Short dark triads komponenter, karaktärsdrag och särdrag enligt Jones och Paulhus (2013).

I studien för SD3 engelska versionen redovisar Jones och Paulhus (2013) att på en grupp av studenter ($N = 387$) var den beskrivande statistiken på respektive skala följande: *psykopati* $M = 2.4$; $SD = 1.00$ och Cronbach's $a = .80$, *narcissism* $M = 2.8$; $SD = 0.88$ och Cronbach's $a = .77$, *machiavellism* $M = 3.1$, $SD = 0.76$ och $a = .78$ Vidare redovisas korrelationer (r) mellan skalorna, enligt följande: psykopati/narcissism .20, psykopati/machiavellism .37 och narcissism/machiavellism .23.

Femfaktormodellen. Costa och McCree (1987) utvecklade under 1980-talet ett självskattningsinstrument framtaget med hjälp av faktoranalyser på relationerna mellan olika personlighetsdrag, utifrån fem övergripande dimensioner: utåtriktning (eng. *extraversion*), vänlighet (eng. *agreeableness*), samvetsgrannhet (eng. *conscientiousness*), känslomässig instabilitet (eng. *neuroticism*) och öppenhet (eng. *openness*). Femfaktormodellen beskriver personlighetsegenskaper som är oberoende av varandra, där varje dimension står för en unik del i personligheten (Ashton & Paunonen, 2001; Costa & McCrae, 1997; Egidius, 2015). Tabell 2 visar en sammanställning på femfaktormodellens dimensioner och dess karaktärsdrag vid höga värden i dimensionen.

Tabell 2

Översiktsskild av personlighetsdrag inom femfaktormodellen med beskrivande karaktärsdrag

Personlighetsdrag	Karaktärsdrag
Extraversion–utåtriktning	Sällskaplighet, självhävdelse, tillgivenhet, vitalitet, spänningssökande och gladlythet
Agreeableness–vänlighet	Tillit, rättframhet, osjälviskhet, följsamhet, ömsinhet och blygsamhet
Conscientiousness–samvetsgrannhet	Duglighet, ordningsamhet, samvetsgrannhet, prestationssträvan, självdisciplin och eftertänksamhet
Neuroticism–känslomässig instabilitet	Ångest, irritationsbenägenhet, självosäkerhet, nedstämdhet, impulsivitet och stresskänslighet
Openness–öppenhet	Estetik, fantasi, känslor, aktiviteter, tankar och värderingar

Not. Egen sammanfattning utifrån Ashton och Paunonen (2001)

Costa och McCrae (2006) har för femfaktormodellen visat på en hög validitet och reliabilitet både mellan olika kulturer och över tid och har ofta använts för validering av flera mätinstrument (Furnham et al., 2014; Jonasson & McCain, 2012; Lynam, Gaughan, Miller, Mullins-Sweatt, & Widiger, 2011; Miller, Price, & Campbell, 2012). Furnham et al. (2014) redovisar en sammanställning där olika typer av mätinstrument både för dark triad och för femfaktormodellens olika personlighetsskalor har använts. Sammanställningen visar på en särskilt stor variation i resultaten för öppenhet ($r = .02-.38$) och utåtriktning ($r = .07-.49$). En förklaring till variationen för öppenhet och utåtriktning skulle kunna vara att flera olika mätinstrument har använts för att mäta femfaktormodellens och dark triads olika personlighetsskalor och att urvalsgrupperna sett olika ut mellan studierna. Resultat från tidigare forskning mellan engelska versionen av SD3 och femfaktormodellens dimensioner (Lee, Ashton, Wiltshire, Bourdage, Visser, & Gallucci, 2013) redovisas i tabell 3.

Swedish universities Scales of Personality (SSP). SSP är ett mätverktyg vidareutvecklades från Karolinska Scales of Personality och har som syfte att öka förståelsen mellan biologiska markörer och psykiatriska störningar som psykopati, schizofreni, depressioner eller andra olika psykiatriska tillstånd som oro eller ångest (Gustavsson, Bergman, Edman, Ekselius, von Knorring, & Linder, 2000) Med biologiska markörer menas att frågorna mäter olika skalor som grundar sig på kroppens kemiska reaktioner vid olika personlighetsstörningar, Stålenheim (2004) visar i sin forskning att enzymet monoaminoxidas, har koppling till klinisk psykopati- och aggressionsskalor i KSP.

Tabell 3

Korrelation mellan femfaktormodellen och Short Dark Triad

Personlighetsdrag	Psykopati	Narcissism	Machiavellism	<i>M</i>	<i>SD</i>	Cronbach's alfa
Utåtriktning	.04	.41**	-.27**	3.47	0.58	.85
Vänlighet	-.46**	-.20**	-.48**	2.99	0.58	.85
Samvetsgrannhet	-.36**	-.10	-.29**	3.58	0.56	.84
Känslomässig instabilitet	-.35**	-.09	-.12	3.45	0.61	.85
Öppenhet	-.23**	-.02	-.34**	3.37	0.58	.80

Not: * $p < .05$, ** $p < .001$; $N = 232$ (Lee et al., 2013). Medelvärden (*M*) för skalorna i SD3 var följande: psykopati = 2.49, narcissism = 2.89 och machiavellism = 2.78. *SD* är standardavvikelsen.

Vidare består KSP av 15 skalor som mäter personlighetsegenskaper med syfte att hitta sårbarhetsfaktorer för psykiatriska syndrom (Gustavsson et al., 2000). Det finns en omfattande empirisk forskning som stödjer teoretiska antaganden mellan biologiska markörer och psykiatriska störningar och psykopati-relaterade personlighetsdrag (Stålenheim, 2004). Till psykopati-relaterade personlighetsdrag i KSP hör hög impulsivitet, hög monotoniundvikande, låg socialisation, hög somatisk ångest och hög verbal aggression (Dåderman & Kristiansson, 2004, tabell 1, s. 49; Stålenheim, 2004). Gustavsson et al. (2000) lanserade en upparbetad version av KSP, SSP, med bättre reliabilitet och validitet och som består av 13 skalor, vilka redovisas i tabell 4 tillsammans med respektive karaktärsdrag för höga poäng i respektive skala.

Tabell 4

SSP skalor med beskrivande karaktärsdrag för höga poäng i respektive skala

SSP skala	Karaktärsdrag
Somatisk ångestbenägenhet	Rastlös och spänd
Psykisk ångestbenägenhet	Dåligt självförtroende och orolig
Stresskänslighet	Ängslig och lättstressad
Undergivenhet	Osäkerhet i sociala situationer
Impulsivitet	Icke planerande och agerar för stunden
Äventyrslystnad	Förändringsbenägen och undviker rutin
Interpersonell distans	Undvikande och schizoid
Social konformitet	Vänlig och hjälpsam
Bitterhet	Skyller på andra och svårtillfredställd
Irritationsbenägenhet	Otålig och lättirriterad
Misstroende	Misstänksam och saknar tillit till andra
Verbal aggressionsbenägenhet	Argumenterande och läxar upp andra
Fysisk aggressionsbenägenhet	Slår tillbaks och startar lätt slagsmål

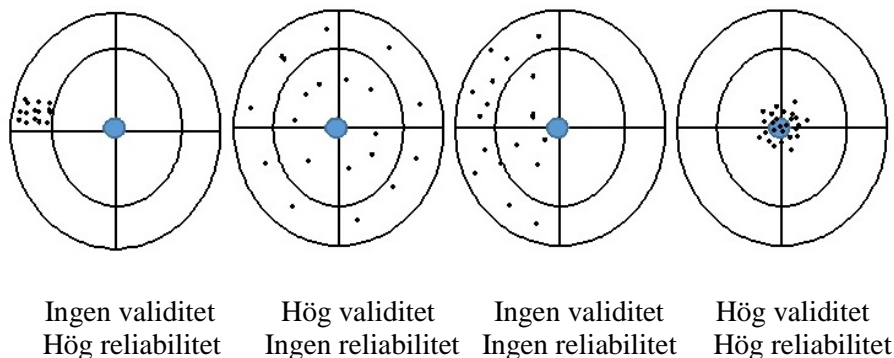
Not. Sammanställning efter Gustafsson et al. (2000).

Jones och Paulhus (2013) redovisar teoretiska likheter och skillnader (se tabell 1) inom dark triad. Om studiens resultat från SSP går i linje med dessa likheter och skillnader kan det tyda på en starkt validering av SD3 svensk översättning i allmänhet. Då det finns tidigare forskning mot just psykopati och SSP:s föregångare (KSP) kan psykopatiskalans validering, i synnerhet stärkas.

Vad är begreppsvalidering?

Begreppsvalidering kan ses som ett verktyg för att på ett mer korrekt sätt beskriva verkligheten (Wolming, 1998). Genom att jämföra två skalor som syftar till att mäta samma begrepp kan man få fram validiteten i de båda skalorna, vilket utgör en del av begreppsvaliditeten för de aktuella testen (Egidius, 2015). Cronbach och Meehl (1955) framför att begreppsvalidering kan ske genom att jämföra två olika mätinstrument med varandra där båda mätinstrumenten avser mäta det berörda begreppet, så kallad *konvergent validitet*. Om sambandet är högt indikerar det att instrumenten mäter samma teoretiska begrepp (Egidius, 2015; Hogan, 2007). Ett lågt samband indikerar att något av testen inte mäter samma begrepp. Genom att undersöka styrkan på sambandet mellan frågorna inom samma skala beräknas den interna konsistensen, vilket är en form av reliabilitet. Den interna konsistensen beräknas med hjälp av Cronbach's a som kan få värden från 0 till 1 (Howit & Cramer, 2014). Ett a mellan .60 och .80 är ett "acceptabelt" värde, och a mellan .80 och 1 anses vara "bra" (Nunnally, 1978).

Enligt Howit och Cramer (2014) innebär en hög reliabilitet att resultatet har en låg påverkan av yttre omständigheter. Vidare förklaras reliabiliteten som ett sätt att se om testet mäter med precision, och validitet om det mäter det som avses mätas. Skillnaderna mellan validitet och reliabilitet illustreras i den egenritade figur 1 där målet är att träffa i mitten som i den högra pricktavlan. Pricktavlan till vänster har en hög reliabilitet men ingen validitet, träffar tavlan på ett pricksäkert sätt men missar målet. Den andra tavlan från vänster har validitet men ingen reliabilitet, den tredje pricktavlan saknar både reliabilitet och validitet och den sista pricktavlan till höger har både hög reliabilitet och hög validitet, vilket är målet.

Figur 1. Figuren illustrerar begreppen validitet och reliabilitet.

Översättning av den svenska versionen av SD3 har skett genom standardiserad procedur, s.k. back-translation. Ett behov av konvergent validering kvarstår. Det finns inga studier presenterade på en konvergent validering mellan de svenska versionerna av självskattningsinstrumenten för femfaktormodellen (IPIP-120), SD3 och SSP. I den tidigare forskningen har valideringen av de engelska versionerna av SD3 och dark triad gjorts mot femfaktormodellen, samt framtagna skalor för att mäta graden av psykopati, narcissism och machiavellism (Furnham et al., 2014; Jones & Paulhus, 2013; Jones & Williams, 2002). Eftersom tidigare forskning (Stålenheim, 2014) visat på samband mellan SSP föregångaren Karolinska Scales of Personality (KSP; Schalling, 1978) och psykopati användes SSP i föreliggande studie för validering av den svenska översättningen av SD3

Syfte och frågeställningar

En sammanställning över förväntade samband i hypoteserna redovisas i tabell 5.

Syftet med uppsatsen var att konvergent validera den svenska versionen av Short Dark Triad (SD3.1.1)

Tabell 5

Sammanställning över förväntad riktning på samband mellan skalorna i Short Dark Triad och IPIP-120 samt SSP

Instrument med skalor	Psykopati	Short Dark Triad (SD3)	
		Narcissism	Machiavellism
IPIP-120			
Utåtriktning	0	+	-
Vänlighet	-	-	-
Samvetsgrannhet	-	0	-
Känslomässig instabilitet	-	0	0
Öppenhet	-	0	-
SSP			
Somatisk ångestbenägenhet	+	0	0
Psykisk ångestbenägenhet	0	-	0
Stresskänslighet	0	0	0
Undergivenhet	0	-	-
Impulsivitet	+	+	0
Äventyrslystnad	+	+	+
Interpersonell distans	0	0	0
Social konformitet	-	-	-
Bitterhet	+	0	+
Irritationsbenägenhet	+	0	+
Misstroende	+	0	+
Verbal aggressionsbenägenhet	+	+	+
Fysisk aggressionsbenägenhet	+	+	+

Not. + innebär positivt statistiskt signifikant samband. - innebär negativt statistiskt signifikant samband och 0 innebär svagt eller obefintligt samband.

Hypotes 1: Föreliggande studies resultat är i linje med tidigare forskning (Furnham et al., 2014) avseende sambanden mellan SD3 skalorna psykopati, narcissism och machiavellism.

Hypotes 2: Det finns ett statistiskt signifikant samband mellan de delar som enligt teori och empiri mäter *psykopati*, mellan de svenska versionerna av SD3, IPIP-120 och SSP. Denna studie förväntas, enligt tabell 3, mot IPIP uppvisa ett negativt signifikant samband med vänlighet samvetsgrannhet, känslomässig instabilitet samt öppenhet. Samt ett svagt eller obefintligt samband med utåtriktning.

Vidare förväntas (se tabell 1 och 4) denna studie mot SSP uppvisa ett positivt signifikant samband med somatisk ångestbenägenhet, impulsivitet, äventyrslystnad, bitterhet, irritationsbenägenhet, misstroende verbal och fysisk aggressionsbenägenhet. Ett signifikant negativt samband med social konformitet samt ett svagt eller obefintligt samband med psykisk ångestbenägenhet, stresskänslighet, undergivenhet och interpersonell distans.

Hypotes 3: Det finns ett statistiskt signifikant samband mellan de delar som enligt teori och empiri mäter *narcissism*, mellan de svenska versionerna av SD3, IPIP-120 och SSP. Denna studie förväntas, enligt tabell 3, mot IPIP uppvisa ett negativt signifikant samband med vänlighet och ett positivt signifikant samband med utåtriktning. Ett svagt eller obefintligt samband med samvetsgrannhet känslomässig instabilitet samt öppenhet förväntas.

Vidare förväntas (se introduktion samt tabell 1 och 4) denna studie mot SSP uppvisa ett positivt signifikant samband med äventyrslystnad, impulsivitet, verbal och psykisk aggressionsbenägenhet. Ett signifikant negativt samband med social konformitet, undergivenhet och psykiskt ångestbenägenhet, samt för ett svagt eller obefintligt samband med somatisk ångestbenägenhet, stresskänslighet, interpersonell distans, bitterhet, misstroende och irritationsbenägenhet.

Hypotes 4: Det finns ett statistiskt signifikant samband mellan de delar som enligt teori och empiri mäter *machiavellism*, mellan de svenska versionerna av SD3, IPIP-120 och SSP. Denna studie förväntas, enligt tabell 3, mot IPIP uppvisa ett negativt signifikant samband med utåtriktning, vänlighet, samvetsgrannhet och öppenhet. Ett svagt eller obefintligt samband med känslomässig instabilitet förväntas.

Vidare förväntas (se introduktion samt tabell 1 och 4) denna studie mot SSP uppvisa ett negativt signifikant samband med social konformitet och undergivenhet. Ett positivt signifikant samband med äventyrslystnad, bitterhet irritationsbenägenhet, misstroende, verbal- och fysiskaggressionsbenägenhet. Samt ett svagt eller obefintligt samband med somatisk och psykiskt ångestbenägenhet, stresskänslighet, impulsivitet och interpersonell distans.

Metod

Undersökningsdeltagare

Deltagandet i studien har skett i samarbete med professor Anna M. Dåderman, Högskolan Väst, i ett forskningsprojekt, där det insamlade materialet, enligt information till deltagare fick användas i forskning och undervisning. Deltagarna i denna undersökning var respondenter som var aktiva i arbetslivet och över 18 år eftersom forskningsprojektet syfte var att mäta faktorer i ett aktivt arbetsliv. Antalet svarande var 103 och bestod av 58% kvinnor, medelåldern var 39 år ($SD = 11.9$) och åldersspannet var från 19 år till 64 år. Respondenter vars båda föräldrar var födda i Sverige uppgick till 87%, medan respondenter där den ena förälder var född i Sverige var 6%; 7% av deltagarna hade ingen förälder som var född i Sverige. Majoriteten av respondenterna hade en examen från högskola (47%) eller gymnasial utbildning (29%), medan 14% uppgav att de hade annan utbildning och resterande hade en högsta utbildningsnivå motsvarande enstaka kurser på universitet (8%) eller grundskoleutbildning (2%). De flesta av respondenterna uppgav att de hade ett yrke som krävde högskolekompetens (43%). Därefter, 26%, var de som hade ett yrke inom service och omsorg. Andelen respondenter inom administration/kundtjänst eller chefsyrke var 13% respektive 12%. Övriga 7% fördelades mellan yrken med kortare utbildning eller introduktion, maskinell tillverkning och transport, bygg och tillverkning samt militäryrken. Anledningen till att inga studenter ingick som respondenter i projektet beror på att ett flertal av mätinstrumenten hade som syfte att mäta faktorer kopplade till ett aktivt arbetsliv.

Tillvägagångsätt

Enkäterna som användes i den föreliggande studien ingick i ett större forskningsprojekt (se avsnittet Undersökningsdeltagare), där totalt nio olika frågeformulär satts ihop till en enkät. Datasamlingen för forskningsprojektet har gjorts av studenter vid Högskolan väst under översyn av projektets ledare Anna M. Dåderman som har själv samlat in en stor del av data. Varje student som deltog i insamlingsarbetet delade ut och samlade in enkäterna och sammanställde alla svar i en färdig mall för statistikprogrammet SPSS, som sedan skickades till kursansvarig för kursen examensarbete, Gunne Grankvist, som är medarbetare i projektet. Respondenterna som valde att delta i studien fick, innan de började fylla i enkäten, läsa ett informationsblad på enkätens framsida. I informationsbladet fick respondenterna reda på

förväntad svarstid (30–50 minuter), etiska krav, såsom det frivilliga deltagandet och rätten att när som helst avbryta eller dra tillbaka sin medverkan. Information gavs också om projektets syfte samt kontaktuppgifter till ansvarig projektledare, Anna M. Dåderman. Urvalet som gjordes var ett bekvämlighetsurval och 103 personer valde att delta i studien. Två av respondenterna hade inte fyllt i samtliga självskattningsinstrument och en konsekvens i vår studie blev ett internbortfall.

Etiska överväganden. Studiens etiska överväganden har utgått från Vetenskapsrådets (2010), publikation för forskningsetiska principer. För att nå upp till gällande krav för *informationskravet* informerades deltagarna om användningsområdet och vilken roll forskaren har i studien. Deltagaren fick också veta att det var frivilligt att delta och att de när som helst kunde avbryta sitt deltagande. *Samtyckeskravet* innebär att forskaren ska ha deltagarens samtycke till deltagande i studien. Kravet uppfylldes genom att respondenten skriftligen informerades om att ett deltagande innebar att materialet används i undervisnings- och forskningssyfte. Vidare var enkäten utformad så att bara deltagaren kan identifiera sin egen enkät. Respondenten informerades om att resultaten kommer att behandlas konfidentiellt och att en utomstående inte kan identifiera enskilda individer. Dessutom togs alla ID nummer bort i samband med databearbetningen, därmed uppfylldes vi *konfidentialitetskravet*. Slutligen säkerställdes att *Nyttjandekravet* uppfylldes genom att materialet bara används i det forsknings- och utbildningssyfte som enkätens författare informerade om.

Instrument

Short Dark Triad (SD3) svensk version. SD3 utvecklades av Jones och Paulhus (2013) som översattes, genom översättningsproceduren back-translation, av Magnus Lindén (f.d. R. Larsson) och Anna M. Dåderman. Den består av 27 påståenden indelat på de tre delskalorna subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism. Svartalternativen som ges är på en femgradig skala från (1) *stämmer inte alls* till (5) *instämmer helt och hållet*, vilket ger ett minimum på 9 och max på 45 poäng för varje skala. Ett exempel på påstående som mäter psykopati är: ”Människor som bråkar med mig får alltid ångra det”. Ett exempel på påstående som mäter narcissism är: ”Jag gillar att lära känna viktiga personer”, medan ett exempel på påstående som mäter machiavellism är: ”De flesta människor kan bli manipulerade”. Cronbach’s *a* var på psykopati .63, narcissism .69 och machiavellism .82. En analys av justerad inter-item korrelation visade att i psykopati skalan fanns det tre påståenden som sänkte värdet på Cronbach’s *a*. Påstående nr 20 hade en korrelation på $r = .07$ med den totala skalan och Cronbach’s *a* skulle öka till .70 om påståendet togs bort. Även påstående nr 25 hade $r = .13$ med den totala skalan och Cronbach’s *a* skulle öka till .69 om påståendet togs bort. Och slutligen hade påstående nr 26 en korrelation på .12 och Cronbach’s *a* skulle öka till .65 om påståendet togs bort. Påstående nr 20 och 25 är de enda två påståenden som skall vändas i skalan. Det innebär att de är ställda på ett annorlunda sätt och därför kunde påverka hur respondenten uppfattade påståendet. Utifrån vårt syfte att begreppsvalidera svensk SD3 har vi behållit skalorna intakta vid våra analyser.

Femfaktormodellen 120 frågor (IPIP-NEO-120) svensk version. Martin Bäckström har påbörjat den svenska översättningen av IPIP-120 från engelska till svenska och denna reviderades sedan av Anna M. Dåderman och Gunne Grankvist. IPIP-120 består av 120 frågor utformade som ett påstående och de svartalternativ som ges är på en femgradig skala från 1 (*stämmer inte alls*) till 5 (*stämmer precis*). Detta ger ett minimum på 24 och max 120 i varje dimension. I tabell 6 framgår en beskrivning av varje delskala med exempel på påståenden samt Cronbach’s *a* i kolumn a för Lee et al. (2013), som använt SD3 engelsk version i sin forskning, och för Cronbach’s *a* i denna studie redovisas i kolumn b.

Swedish universities Scales of Personality (SSP). SSP består av 91 påståenden grupperade till 13 olika skalor med 7 påståenden i varje. Skalorna redovisas i tabell 7 tillsammans med Cronbach’s *a* för denna studie i kolumn b, samt Gustafsson et al. (2000) i kolumn a. Samt exempel på påstående till varje skala. De svartalternativ som ges varje

påstående är: (1) *stämmer inte alls* till (4) *stämmer precis* och är på en fyrgradig skala vilket ger ett minimum på 7 och max 21.

Tabell 6

IPIP-120 skalor med exempel på påståenden samt Cronbach's a Lee et al. samt denna studie

Skala	Exempel på påståenden	Cronbach's a	
		a	b
Utåtrikning	Är alltid upptagen	.85	.90
Vänlighet	Litar på vad andra säger	.85	.81
Samvetsgrannhet	Är alltid förberedd	.84	.87
Känslomässig instabilitet	Oroar mig över saker	.85	.88
Öppenhet	Ser skönhet i sådant som inte andra märker	.80	.81

Not. "a" är Cronbach's a för Lee et al. (2013), "b" är Cronbach's a för denna studie.

Databearbetning och statistisk analys

När datainsamlingen var genomförd alla siffror hade skrivits in i en SPSS-mall skickades detta till projektledaren som sammanställde materialet till en och samma fil. Vid granskning av inmatat material upptäcktes att mindre än 5% av alla svar saknades och då korrigerades bortfallet i de frågor som inte fått något svar, med medelvärdet för aktuell fråga som substitut (Howit & Cramer., 2014). Vi vände sedan på de frågor som enligt respektive instruments manual skulle vändas. Vidare kontrollerades att rätt frågor var vända genom att slumpmässigt dra ut två stycken enkäter och jämförde våra vändningar med enkätsvaren. Under kontrollen av vändningar medverkade projektledaren Anna M. Dåderman. Respektive instruments skalor bildades och slutligen anonymiserades all data genom att frågeformulärets alla identitetsnummer togs bort, inför fortsatt databearbetning. För att uppnå studiens syfte har Pearsons korrelationsanalys (r) alternativt Spearmans Rho (ρ) använts med Cohens riktlinjer. Det innebär att sambandets styrka bedömts enligt följande; $r = .00-.09$ obefintligt samband, $r = .10-.29$ svagt samband, $r = .30-.49$ medelstarkt samband, $r = .50-.70$ starkt samband och när $r = .71-1.00$ är det ett mycket starkt samband. Signifikansnivån uttrycks som ett p-värde, och är gränsen för när man avfärdar nollhypotesen. För att kunna överge antagandet att nollhypotesen är sann krävs alltså en signifikansnivå på mindre än 5 % ($p = .05$), i föreliggande studie användes regeln om p är mindre än .05 så har studien statistisk signifikans (Howit & Cramer, 2014). Normalfördelningen har kontrollerats för samtliga skalor och var normalfördelad på alla utom två. Vid beräkning av skevhetsvärdet för fysisk aggressionsbenägenhet och stresskänslighet blev värdet över 1.96. Detta innebar att på dessa två skalor användes Spearmans Rho test för korrelationsberäkningarna.

Tabell 7

SSP skalar med typfråga och Cronbach's *a* för Gustafsson et al.(2000) Samt denna studie

SSP skala	Exempel på påståenden	Cronbach's <i>a</i>	
		<i>a</i>	<i>b</i>
Somatisk ångestbenägenhet	Jag känner mig oftast stel och spänd i kroppen.	.75	.68
Psykisk ångestbenägenhet	Jag har ganska dåligt självförtroende.	.82	.83
Stresskänslighet	Jag har alltför lätt att bli trött och jäktad.	.74	.80
Undergivenhet	När någon tränger sig före i en kö brukar jag säga ifrån.	.78	.80
Impulsivitet	Jag anser mig vara impulsiv.	.73	.75
Äventyrslystnad	Jag är alltid pigg på att prova på nyheter.	.84	.81
Interpersonell distans	Jag har lätt för att komma människor nära inpå livet.	.77	.73
Social konformitet	Jag ställer alltid upp när någon behöver min hjälp.	.59	.65
Bitterhet	Jag tycks aldrig kunna undvika att råka i trassel.	.75	.63
Irritationsbenägenhet	Jag blir lätt otålig.	.78	.69
Misstroende	Det är svårt för mig att lita på andra.	.78	.83
Verbal aggressionsbenägenhet	Om någon ryter åt mig ryter jag tillbaka.	.74	.80
Fysisk aggressionsbenägenhet	Jag ger alltid igen om någon slår mig.	.84	.81

Not. Sammanställning efter Gustafsson et al. (2000). "a" är Cronbach's *a* för Gustafsson et al. (2000), och "b" är för denna studie. För bitterhet visar en corrected item total correlation att påstående nr 74 är det som har den lägsta korrelation på $r = .17$ och därför påverkar *a* negativt. Om påståendet tas bort skulle *a* för skalan öka till .66. För social konformitet visar en corrected item total correlation att påstående nr 86 är det som har den lägsta korrelation på $r = .20$ och därför påverkar *a* negativt. Om påståendet tas bort skulle *a* för skalan öka till .67.

Resultat

Deskriptiv statistik

I tabell 8 redovisas deskriptiv statistik för studien. Skevheten för SSP skalan för stresskänslighet och psykisk aggressionsbenägenhet var över gränsvärdet för normalfördelning.

Tabell 8

Deskriptiv statistik över studien

Instrument med skalor	<i>M</i>	<i>SD</i>	Skevhet
SD3			
Psykopati	1.83	0.51	1.61
Narcissism	2.75	0.56	-1.53
Machiavellism	2.50	0.68	1.48
IPIP-120			
Utåtriktning	3.26	0.58	-1.70
Vänlighet	3.92	0.41	-1.38
Samvetsgrannhet	3.70	0.50	-0.43
Känslomässig instabilitet	2.52	0.56	1.19
Öppenhet	3.32	0.49	0.74
SSP			
Somatisk ångestbenägenhet	2.06	0.51	1.22
Psykisk ångestbenägenhet	2.09	0.63	1.63
Stresskänslighet	2.15	0.53	2.35
Undergivenhet	2.26	0.62	0.35
Impulsivitet	2.29	0.53	0.60
Äventyrslystnad	2.50	0.54	-0.95
Interpersonell distans	2.03	0.48	1.55
Social konformitet	2.89	0.42	0.75
Bitterhet	1.86	0.46	0.81
Irritationsbenägenhet	2.39	0.52	-0.37
Misstroende	2.03	0.57	1.80
Verbal aggressionsbenägenhet	2.12	0.55	1.49
Fysisk aggressionsbenägenhet	1.85	0.55	2.42

Not: Undersökningen består av $N = 101$. SD3 = Short Dark Triad. IPIP-120 är mätinstrument för femfaktormodellen och SSP är mätinstrumentet Swedish universities Scales of Personality; samtliga var svenska versioner.

Sambanden mellan skalorna i SD3

Korrelationen (r) mellan skalorna i SD3 var för psykopati/narcissism .40, $p < .01$ psykopati/machiavellism .55, $p < .01$ och narcissism/machiavellism .28, $p < .05$.

Sambanden mellan skalorna på SD3 och IPIP-120 samt SD3 och SSP

I tabell 9 framgår resultat från genomförda korrelationer mellan SD3 tre skalor och IPIP-120 (femfaktorsmodellens skalor), samt SSP skalor.

Tabell 9

Korrelationsanalys av skalor i mätinstrument mot SD3's skalor

Instrument med skalor	Psykopati	Short Dark Triad (SD3)	
		Narcissism	Machiavellism
IPIP-120			
Utåtriktning	.19	.57**	.08
Vänlighet	-.64**	-.24*	-.50**
Samvetsgrannhet	-.48**	.06	-.22*
Känslomässig instabilitet	.22*	-.25*	.15
Öppenhet	.15	.35**	.11
SSP			
Somatisk ångestbenägenhet	.16	-.07	.09
Psykisk ångestbenägenhet	-.07	-.40**	.01
Stresskänslighet	.09	-.14	.16
Undergivenhet	-.12	-.32**	.07
Impulsivitet	.40**	.34**	.16
Äventyrslystnad	.46**	.50**	.26**
Interpersonell distans	.06	-.35**	.15
Social konformitet	-.34**	-.06	-.20*
Bitterhet	.44**	-.05	.32**
Irritationsbenägenhet	.32**	.06	.26**
Misstroende	.29**	-.21*	.32**
Verbal aggressionsbenägenhet	.47**	.17	.26**
Fysisk aggressionsbenägenhet ^a	.49**	.22*	.38**

Not: * $p < .05$, ** $p < .01$. SD3 står för mätinstrumentet Short Dark Triad, femfaktormodellen är mätinstrumentet IPIP-120 och SSP är mätinstrumentet Swedish universities Scales of Personality (Gustavsson et al., 2000); samtliga var svenska versioner. ^aStresskänslighet och fysisk aggressionsbenägenhet är korrelationen beräknad med Spearmans Rho.

Diskussion

Syftet med denna studie var att validera SD3 svensk version. Ett av resultaten sågs som extra viktigt för vår validering av SD3 svensk version eftersom det utgjorde en gemensam kärna i dark triad, nämligen att alla de tre mörka personlighetsdragen hade ett negativt signifikant samband med vänlighet, vilket är i linje med tidigare forskning (Lee et al., 2013) och hypotes 2, 3 och 4. Resultaten för varje hypotes indikerar att SD3 är konvergent validerat.

Resultatdiskussion

Skillnader som har betydelse för studien finns i den deskriptiva statistiken mellan denna och tidigare forskning av Jones och Paulhus (2013), samt Lee et al. (2013). Skillnaderna finns i medelvärden på de tre skalorna; subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism. Korrelationer mellan psykopati/narcissism och narcissism/machiavellism i vår studie är i linje med Furnhams et al. (2014) sammanställning över tidigare forskning. För psykopati/machiavellism särskiljer sig styrkan i denna studie på korrelation som visar på ett starkt samband jämfört med ett medelstarkt samband (se "likheter och skillnader" s. 5). Det är viktigt att påpeka att ett av Jones och Paulhus (2013) mål med SD3 var att särskilja de olika typerna av personlighetsdrag även om de har en gemensam mörk kärna. Ett för starkt samband kan indikera att SD3 svensk version inte lyckats särskilja personlighetsdragen. För att kunna konstatera att så inte är fallet, i den svenska versionen, gjordes en närmare granskning av de teoretiska antaganden för vilken skillnad det skall finnas mellan psykopati och machiavellism

(se tabell 1). I SSP skalorna ser vi att impulsivitet, äventyrslystnad och verbal- och fysisk aggressionsbenägenhet skiljer sig på sambandets styrka mellan psykopatin och machiavellism. Vi menar att skillnaderna i vårt resultat (se tabell 9) bekräftar skillnaderna mellan skalorna från tidigare forskning (se tabell 1 och 4) och studien följer därmed Jones och Paulhus mål att särskilja begreppen. Enligt ovanstående analys anser vi att hypotes 1 bekräftas om att studiens resultat är i linje med tidigare forskning redovisat av Furnham et al. (2014) avseende sambanden mellan SD3 skalorna psykopati, narcissism och machiavellism.

SD3 psykopati följer hypotes 2 med undantag för femfaktormodellens känslomässiga instabilitet och SSP's somatisk ångestbenägenhet (se tabell 9). Känslomässig instabilitet visar på ett signifikant svagt positivt samband i vår undersökning, medan den i tidigare forskning visar på ett signifikant negativt medelstarkt samband. Enligt de teorier som vi har presenterat så har en person med höga poäng på psykopatiskalan en avsaknad av empati (Hare, 1985), därmed borde vårt resultat gällande psykopati kontra känslomässig instabilitet vara åtminstone ett negativt samband och helst i nivå med tidigare forskning. Vårt medelvärde för SD3 personlighetsskalorna är lägre än tidigare forskning och det skulle kunna vara en möjlig förklaring till vårt positiva samband med känslomässig instabilitet. Samma förklaring kan tillämpas på vårt svagare samband med somatisk ångestbenägenhet. Utifrån nämnda förklaringsmodell borde det rimligen även påverka övriga resultat. Varför vår studie visar på andra samband med somatisk ångestbenägenhet och känslomässig instabilitet har vi ingen fulländad teori kring. Men en tanke är att vi och forskningsledaren har gått till kamrater och kollegor när vi har samlat in data och kanske har vi bara empatiska kamrater i vår omgivning.

Påstående 26 i SD3 testets psykopatidel visade på ett lågt Cronbach's α , något som vi reagerade över eftersom frågan handlade om förhållningssätt till sex. En första tanke var att just ämnet sex kunde vara den påverkande faktorn. En annan tanke som sedan dök upp är att påståendet, tillsammans med påstående 20 och 25 helt enkelt inte mäter psykopati särskilt bra i Sverige. En höjning av Cronbach's α för SD3 skalan subklinisk psykopati sker om påstående 26 tas bort och/eller ersätts med ett annat påstående. Huruvida påstående 26 mäter psykopati kan ifrågasättas och frågan är om sex och psykopati kan anses ha en så tydlig koppling i ett svenskt sammanhang. I framtida forskningen kan det också vara värt att titta på påstående 20 och 25, som var de påståenden som skulle vändas i psykopatiskalan.

Trots vårt lägre medelvärde visar resultatet, liksom tidigare forskning, att sambandet mellan psykopati och femfaktormodellens vänlighet, att psykopaten verkligen är ovänlig. Slutligen följer vårt resultat tidigare forskning och teori avseende SSP (se tabell 9). Med utgångspunkt i ovanstående analys kan vi anta att psykopatiskalan i SD3 testet är validerad och att jämnstarka samband i huvudsak finns mellan de delar som mäter psykopati i respektive mätinstrument.

SD3 narcissism. I denna studie visade fyra av fem personlighetsskalor i femfaktormodellen ett statistiskt signifikant samband med SD3 narcissism, till skillnad mot Lee et al. (2013) där två av fem visade på signifikanta samband. I en fortsatt jämförelse ser vi att resultatet följer tidigare forskning, med undantag för öppenhet där studierna skiljer sig markant. I denna studie fanns ett positivt medelstarkt samband medan Lee et al. redovisade ett svagt negativt icke-signifikant samband där likheterna mellan dessa studier är att SD3 formuläret användes. Av Furnham et al. (2014) sammanställning (se inledning) över tidigare forskning framgår att resultaten av korrelationer mellan instrument som mäter den mörka personligheten och personlighetsdraget öppenhet i femfaktormodellen, varierar från nollsamband till positivt medelstarkt samband. Slutsatsen är att denna studies resultat mer går i linje med tidigare forskning än Lee et al. (2013). Frågan blir då varför Lee et al. studier med engelsk version av SD3 och femfaktormodellen inte uppvisat några signifikanta samband mellan SD3 narcissism och öppenhet, samvetsgrannhet och känslomässig instabilitet. Det hade varit intressant om vår studie upprepas, fast med ett annat tillvägagångssätt gällande konfidentialitet och anonymitet för respondenterna (se metoddiskussion nedan). Kunde skillnaderna mellan Lee et al. och denna studie bestått?

SSP korrelationerna med narcissism visade att några SSP-skalor sticker ut ur mängden; psykisk ångestbenägenhet, undergivenhet, äventyrslystnad, interpersonell distans, social

konformitet samt misstroende. Denna studies resultat avseende SSP skalorna, interpersonell distans, social konformitet samt misstroende skiljer sig från studiens hypotes 3. Anledningen till att interpersonell distans skiljer sig skulle kunna förklaras av att narcissisten även har ett svagt signifikant samband med känslomässig instabilitet, och därför har ett mer undvikande och schizoid beteende, misstänksamhet och slutligen ingen social konformitet. Detta leder oss till insikten att vi förmodligen har gjort ett felantagande i vår hypotes 3 gällande dessa skalor. I beskrivningarna av SD3 narcissism (se tabell 1) är det den grandiosa delen som Jones och Paulhus (2013) tog fasta på i utvecklingen av SD3 och vi anser att dessa teoretiska antaganden reflekteras i våra resultat gällande sambanden mellan SD3 narcissism och dessa tre SSP skalor. Psykisk ångest hade ett signifikant negativt medelstarkt samband och skulle kunna förklaras av narcissistens grandiosa självbild (Jones & Paulhus, 2013). Resultatet går i linje med teori, eftersom ett högt positivt värde på skalan innebär en hög grad av ångest och dåligt självförtroende, och en narcissist med en uppblåst självbild har troligtvis inte ett dåligt självförtroende då narcissisten utmärks av att ha ett egoförstärkande beteende och självbild. Resultatet i denna studie visar på ett medelstarkt signifikant negativt samband mellan narcissism och undergivenhet vilket kan tyda på narcissistens egenkärlek och självupptagenhet. Varför skulle narcissisten vara undergiven när alla enligt denna ser upp till hen? Våra resultat och analys indikerar att narcissismskalan i SD3 testet svenskversion är validerad.

SD3 Machiavellism. Resultatet visade att öppenhet och utåtriktning i femfaktormodellen, mätt med IPIP-120, saknar signifikanta samband med machiavellism och skiljer sig därmed från teori och tidigare forskning där SD3 instrumentet använts som visar ett negativt samband (se tabell 3 och 9). I övrig tidigare forskning visar Furnham et al. (2014) sammanställning av mätningarna med femfaktormodellens personlighetsskalor och dark triad att det finns en hög variation mellan resultaten, som vi nämnt i inledningen. Orsaken kan vara att olika typer av mätinstrument använts och även om de har som syfte att mäta samma begrepp kan det vara en förklaring till variation. Vårt resultat i relation till de andra skalorna i dark triad visar att machiavellismen liknar psykopati och att resultatet från de två skalorna, vänlighet och samvetsgrannhet, från femfaktormodellen visar ett samband med machiavellism som är i linje med tidigare forskning.

I SSP är skalan undergivenhet intressant i en jämförelse mellan de tre skalorna i SD3, där narcissisten har ett tydligt negativt samband till skillnad mot psykopati och machiavellism som uppvisar ett nollsamband. Nollsambandet för undergivenhet följer inte hypotes 4 och anledningen till att varken psykopati eller machiavellismen följer denna finns det ett behov av att titta närmare på. I övrigt följer machiavellismen hypotes 4. Machiavellism förutses, enligt Jones och Paulhus (2013), skilja sig från psykopati och narcissism genom det strategiska tänkandet och förmågan att inte agera impulsivt. Sambanden mellan SSP och psykopati- och machiavellismskalan visar på en skillnad i impulsivitet och äventyrslystnad som är i linje med tidigare forskning. Vi menar att skillnaderna mellan machiavellismen, psykopati och narcissism därmed bekräftar att denna studie följer tidigare forskning. Våra resultat och analys indikerar att machiavellismskalan i SD3 testet svenskversion är validerad.

Metoddiskussion

Det har funnits begränsningar i tillgängligt material utifrån att vi tagit del av ett pågående forskningsprojekt där forskningsledaren hade för avsikt att validera flera instrument på en och samma gång, samtidigt som uppsättningen och administrationen av testen har skett under ledning av rutinerade forskare vilket medför en kvalitetssäkring av instrument och datahantering. Under processen fann vi att två tillgängliga skalor inte har använts i femfaktormodellen. Lynam et al. (2005) har forskat på att mäta olika kliniska sjukdomstillstånd där narcissism och psykopati ingår vilket är relevant för forskningsproblemet i denna studie. De har bildat så kallade count's som innebär att enligt ett särskilt omräkningssystem av poäng samt ytterligare vändningar av påståenden har en särskild skala bildats. En utökad kunskapsnivå behövs för författarna för att hantera dessa count's i SPSS. Våra rekommendationer är att

fortsätta forskningen och använda dessa count's för psykopati och narcissism för att fortsätta valideringen av SD3 svenska versionen.

Ett problem med självskattade personlighetstest är risken att respondenten svarar utifrån vad som är socialt önskvärt (Krahé, Becker, & Zöllner, 2008). Att total anonymitet skulle minska risken för social korrekthet diskuteras av Yphtach, Krosnick, David, Charles och Bernadette (2012) som i sin forskning menar att så inte behöver vara fallet. Utgångspunkten har varit att social önskvärdhet uppstår när respondenten vill undvika att utsättas för skamkänslor eller vill framställa sig på ett särskilt sätt t.ex. vid användandet av självskattningsinstrument vid en ansökan för jobb (Fisher, 1993). Det innebär för vår studie att bekvämlighetsurval där respondenten känner den person som har delat ut och administrerat enkäterna kan öka risken för felaktiga, socialt önskvärda svar. Det faktum att påstående 26 i SD3, som handlar om våra sexvanor, är ett av de påståenden som mest påverkat Cronbach's α (se metod) kan tyda på inverkan av social korrekthet. Vi menar också att vårt lägre medelvärde jämfört med tidigare forskning på subklinisk psykopati, subklinisk narcissism och machiavellism kan förklaras av önskan om social korrekthet. Att medelvärdet på skalan narcissism inte följer detta mönster menar vi kan bero på att det i den västerländska kulturen skattas som den minst mörka personligheten (Rautmann & Kolar, 2012). Vidare visar social konformitet hos psykopati och machiavellism på signifikanta negativa samband, vilket kan tyda på att de ändå inte bryr sig om vad andra människor tycker och känner eftersom de saknar empati (Jones & Paulhus, 2013). En relevant fråga är om studien visat ett mer korrekt resultat om respondenten var anonym istället för konfidentiell exempelvis, att enkäterna bara lämnas till respondenten som sedan får skicka sina svar till ansvarig forskare i ett förfrankerat kuvert? Även om Yphtach et al. (2012) hävdar att total anonymitet inte minskar önskan om social korrekthet så menar vi att anonymitet hade kunnat minska risken för svar som är socialt önskvärda.

Val av analysmetod

Vårt val av korrelationsanalys som arbetsmetod gjordes med utgångsläget att en regressionsanalys används när syftet är att predicera ett kriterium (Howitt & Cramer, 2014). Alltså, en faktor ska förutspås med hjälp av andra faktorer och i vår studie förefaller det rimligast att göra en korrelationsanalys då vi vill mäta sambanden mellan flera olika skalor med deras original koefficienter.

Slutligen har studien visat att förväntade resultat i huvudsak har infunnit sig, vilket ger belägg för att skalorna i SD3 mäter det som testet avser att mäta. Valideringen bekräftas av att tidigare forskning mot framförallt mätinstrumentet IPIP-120 med femfaktormodellens dimensioner går i samma riktning som denna studies. Även resultatet mellan SSP skalorna och svensk SD3, stärker valideringen för dark triad teorin i stort genom att vara ett självskattningsinstrument som har sin grund i biologiska markörer.

Referenser

- Boddy, C., (2010). Corporate psychopaths and organizational type. *Journal of Public Affairs*, 10(4), 367–379. doi:10.1002/pa.365
- Christie, R., & Geis, F. L. (1970). *Studies in Machiavellianism*. New York: Academic Press.
- Costa, P. T. Jr., & McCrae, R. R. (1997). Personality trait structure as a human universal. *American Psychologist*, 52(5), 509-516. doi:http://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.52.5.509
- Costa, P. T. Jr., & McCrae, R. R. (2006). Age changes in personality and the origins: Comment on Roberts, Walton and Viechtbauer (2006). *Psychological Bulletin*, 132(1), 26-28. doi:http://dx.doi.org/10.1037/0033-2909.132.1.26
- Cronbach, L. J., & Meehl, P. E. (1955). Construct validity in psychological tests. *Psychological Bulletin*, 52(4), 281-302. doi:http://dx.doi.org/10.1037/h0040957

- Den Hartog, D. N., & Belschak, F. D. (2012). Work engagement and machiavellianism in the ethical leadership process. *Journal of Business Ethics*, 107(1), 35-47. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s10551-012-1296-4>
- Dåderman, A. M., & Kristiansson, M. (2004). Psychopathy-related personality traits in male juvenile delinquents: An application of a person-oriented approach. *International Journal of Law and Psychiatry*, 27(1), 45-64. <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijlp.2003.12.006>.
- Egidius, H. (2015) Sökord. I *Psykologilexikon*. Hämtad 2015-11-25 från <http://www.psykologiguiden.se/www/pages/?Lookup=P>
- Fischer, R. (1993). Social Desirability Bias and the Validity of Indirect Questioning. *Journal of Consumer Research*. 20 (2), 303-315. DOI: 10.1086/209351
- Furnham, A., Richards, S., Rangel, L., & Jones, D. (2014). Measuring malevolence: Quantitative issues surrounding the Dark Triad of personality. *Personality and Individual Differences*, 67(14), 114-121. doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.02.001>.
- Goldberg, L. R. (1999). A broad-bandwidth, public domain, personality inventory measuring the lower-level facets of several five-factor models. In I Mervielde, I. Deary, F. De Fruyt, & F. Ostendorf (Eds.), *Personality psychology in Europe*, 7, 7–28. Tilburg, The Netherlands: Tilburg University Press.
- Gustavsson, P., Bergman, H., Edman, G., Ekselius, L., Knorring, L., & Linder, L. (2000). Swedish universities Scales of Personality (SSP): construction, internal consistency and normative data. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 102, 217-225. doi:10.1034/j.1600-0447.2000.102003217.x
- Hare, R. D. (1985). Comparison of procedures for the assessment of psychopathy. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 53(1), 7-16. doi:<http://dx.doi.org/10.1037/0022-006X.53.1.7>
- Hogan, T. P. (2007). *Psychological testing: A practical introduction*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Howitt, D., & Cramer, D. (2014). *Introduction to statistics in psychology*. (6:e upplagan) Harlow, England: Pearson.
- Jones, D., & Paulhus, D. (2013). Introducing the Short Dark Triad (SD3): A brief measure of dark personality traits. *Assessment*, 21(1), 28-41. <http://dx.doi.org/10.1177/1073191113514105>
- Jones, D., & Paulhus, D. (2011). The role of impulsivity in the Dark Triad of personality, *Personality and Individual Differences*, 51(5), 679-682, <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2011.04.011>
- Jonason, P. K., & McCain, J. (2012). Using the HEXACO model to test the validity of the Dirty Dozen measure of the Dark Triad, *Personality and Individual Differences*, 53(7), 935-938, <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2012.07.010>
- Johnson, J. A. (2014). Measuring thirty facets of the Five Factor Model with a 120-item public domain inventory: Development of the IPIP-NEO-120, *Journal of Research in Personality*, 51(2014), 78-89, doi:<http://dx.doi.org/10.1016/j.jrp.2014.05.003>.
- Kajonius, P., & Dåderman, A. M. (2015). Conceptualizing personality disorders with the Five Factor-model and empathy traits. (In review).
- Krahé, B., Becker, J. & Zöllner, J. (2008). Contextual cues as a source of response bias in personality questionnaires: The case of the NEO-FFI. *European Journal of Personality*, 22(8), 655–673. doi:10.1002/per.695
- Lee, K., Ashton, M. C., Wiltshire, J., Bourdage, J. S., Visser, B. A., & Gallucci, A. (2013). Sex, power, and money: Prediction from the Dark Triad and Honesty-Humility. *European Journal of Personality*, 27(2), 169-184. doi:10.1002/per.1860
- Lynam, D. R., Gaughan, E. T., Miller, J. D., Miller, D. J., Mullins-Sweatt, S., & Widiger, T. A. (2011). Assessing the basic traits associated with psychopathy: Development and validation of the Elemental Psychopathy Assessment. *Psychological Assessment*, 23(1), 108–124. doi:10.1037/a0021146

- Lynam, J. D., Miller, R. M., Bagby, P. A., Pilkonis, S. K. Reynolds, & D. R. (2005). A simplified technique for scoring DSM-IV personality disorders with the Five-Factor Model. *Assessment, 12*(4), 404-415, doi:10.1177/1073191105280987
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1987). Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *Journal of Personality and Social Psychology, 52*(1), 81-90. doi:http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.52.1.81
- Miller, J. D., Price, J., & Campbell W. (2012). Is the Narcissistic Personality Inventory still relevant? A test of independent grandiosity and entitlement scales in the assessment of narcissism. *Assessment, 19*(1), 8–13
- Nunnally, J. (1978). *Psychometric theory*. (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality, 36*(6), 556-563. doi:10.1016/S0092-6566(02)00505-6
- Paunonen, S. V., & Ashton, M. C. (2001). Big five factors and facets and the prediction of behaviour. *Journal of Personality and Social Psychology, 81*(3), 524-539. doi:10.1037//0022-3514.81.3.524
- Raskin, R., & Hall, C. S. (1979). A narcissistic personality inventory. *Psychological Reports, 45*, 590.
- Rauthmann, J. F., & Kolar, G. P. (2012). How “dark” are the Dark Triad traits? Examining the perceived darkness of narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Personality and Individual Differences, 53*(7), 884-889, http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2012.06.020.
- Schalling, D. (1978). Psychopathy-related personality variables and the psychophysiology of socialisation. In R. D. Hare, & D. Schalling (Eds.), *Psychopathic behaviour. Approaches to research* (pp. 85–106). Chichester: Wiley.
- Stålenheim, G. E. (2004). Long-term validity of biological markers of psychopathy and criminal recidivism: follow-up 6–8 years after forensic psychiatric investigation. *Psychiatry Research, 121*(3), 281–291. doi:10.1016/j.psychres.2003.07.002
- Vetenskapsrådet (2010). Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>
- Wolming, S. (1998). Validitet ett traditionellt begrepp i modern tillämpning. *Pedagogisk forskning, 3*(2), 81-103. doi:10.1080/09695941003693856
- Yphtach, L., Krosnick, A., David, M., Charles J., & Bernadette P. (2012). Complete anonymity compromises the accuracy of self-reports, *Journal of Experimental Social Psychology, 48*(6), 1291-1299, http://dx.doi.org/10.1016/j.jesp.2012.07.002.

**“A Narcissist, a Psychopath and a Machiavellian Walk into a Bar...
The bartender asks, ‘who has the darkest personality out of you three?’ The
Narcissist says ‘me’, the Psychopath says, ‘I don’t care’ and the Mach says ‘it’s whoever
I want it to be’.”**

Hämtat från <https://psychometricsforumblog.wordpress.com/2013/06/23/a-narcissist-a-psychopath-and-a-machiavellian-walk-into-a-bar/>

Högskolan Väst
Institutionen för individ och samhälle
461 86 Trollhättan
Tel 0520-22 30 00 Fax 0520-22 30 99
www.hv.se